

מאחוריהם?

יותם יעקבסון

מראה השער המיוחד של מגזין Time Out שעוצב לכבוד אירועי שבוע אירועי הגאווה בתל אביב עורר בי התקוממות גדולה. האומנם זה מה שיש לקהילה הלהט"בית לנופף בו מעל שערו של מגזין רב תפוצה ביום חגה?

עד כמה נמוך אנו, כחברה אנושית, מוכנים לרדת עבור ובשם משחק מילים?

משך עשורים רבים נאבקו להט"בים בודדים, נושאי דגל אמיצים שבחרו לעמוד בראש תנועת שחרור והזמינו נוספים להצטרף אליהם למאבק על זכותם הבסיסית לאהוב, להפגין חיבה למושא אהבתם בפומבי, לזכות במגיע להם מתוקף השוויון המלא שראוי שיתקיים בין כל בני האדם ובפרט כשמדובר בעניינים שבלב. נדמה כי לפחות בבועת תל אביב נשכחו אותם ימים כלא היו. החופש והמתירנות, שהפכו במובנים רבים ריקים מתוכן עמוק ואינם אלא חלק ממעטפת אופנתית ריקה שאינה אלא בעיטה במוסכמות המקובלות והתנערות ממחויבויות, נעשו נחלת הציבור הרחב עד כי להיות "הומו" ולו לזמן מה, הפך דבר כמעט אופנתי. אחת מדרכי הפעולה הראשיות בהן בחרו הנלחמים על החופש לקיים יחסי מין שאינם הטרוסקסואלים, על מניעת אפליה חוקית ולמען יצירת שוויון זכויות בכל הנוגע לזוגיות ולהורות חד מינית, הייתה להוכיח כי נטייתו המינית של אדם אינה כלל ועיקר עניינו של הזולת, אלא עניינו הפרטי. באופן אבסורדי למדי, דווקא מתוך העובדה שמין יחסי המין היו תמיד עניינו של הציבור ששלוחיו הנבחרים על ידי העם או האל הם שקבעו את הנורמה המותרת והאסורה, הראויה והפסולה מנסים הארגונים הלהט"בים ליצור הד ציבורי אחר שיקעקע נורמה זו ויעמיד את הדברים כך שיהיו סוף סוף עניינו של הפרט. לדעתם כל מיניות ראויה לקיום, לנראות והכרה, ללא מוסריות מצטדקת וצבועה ועל כך צעקתם.

בפעילות ממושכת וסיזיפית פעלו אנשים להוכיח את שאפילו להם, בשל מוסכמות חברתיות נוקשות לתוכן נולדו ובהן גדלו, לא היה בתחילה ברור. הם התעקשו להוכיח כי נטייה מינית הינה רק אספקט אחד באישיותו המורכבת של אדם וכי לצידה קיים בכל פרט מכלול אדיר המורכב מערב רב של רגשות, דעות, עשייה עשירה ורבת פנים ונכונות. יחידים-חריגים מבחינת נטייתם המינית מטעם עצמם, ולימים גם מטעם התאגדויות שיצרו, בחרו בדרך הסברה יומיומית וחשיפה עצמית המלווה בלא מעט אומץ ובלא מעט קטרזמים, חשפו את עצמם והפכו מוקד להתעניינות. באופן זה הם גם נעשו בהדרגה מוכרים יותר ומאיימים פחות. נוצר מפגש. התקיים מגע. התעוררה הזדהות, נמצאה אהדה וצמחה גם ההכרה. לא אחת הובהר כי ההגדרות הנוקשות הן שמקבעות ומרתיעות ואלו התמוססו בהדרגה ואפשרו ביטוי של מנעד רחב של התנהגויות והעדפות. נראה כי המונח "שבוע הגאווה" נועד להתייחס בדיוק לאספקט זה, שבו בדרך של סבלנות וסובלנות, קבלה עצמית והתעקשות עקרונית מול החברה הכוללת, הצליח מיעוט למגר דעות מבעות ומאיימות מתוך עצמו ומקרב סביבתו. שכן בגין איזו סיבה אחרת יש להתגאות? – המקום שבו יכולים להט"בים לחיות כאחד האדם, במסגרת המאפשרת "לאלף פרחים לפרוח", נולד בדיוק מתוך מקום זה. המנוחה והנחלה בת ימינו (לפחות זו הקיימת בבועת תל אביב) המאפשרת להם להפסיק להיות גאים, פרובוקטיביים ומתריסים, אלא מתירה להם לחיות את חייהם, בפשטות ובטבעיות.

והנה, דווקא מתוך החופש והמתירנות הרבה בהם התברכה החברה התל אביבית בעקבות מאמץ לא מבוטל, לובש לו גיליון החג של אירועי הגאווה תלבושת מעכירה ומקוממת.

כן, ברור שהמשחק בין התמונה למילים משעשע, אך מה עומד מאחוריה מעבר לבדיחה קלושה שמקומה הוא לכל היותר להיות מושמעת בין חברים?

יותם יעקבסון

הרצאות, צילום וכתיבה, הדרכה בארץ
ולאורך נתיבי הסחר הקדומים באסיה

הנה, זמן קצר לאחר התגשמות החלום, עם האפשרות לנצל את התקשורת להעברת מסר חיובי נוסף ולחקוק אותו עמוק יותר בתודעה הציבורית בחרו יוצרי המגזין לעשות בדיוק ההיפך. המסר העולה מהשער אינו יכול להיות מובן בשום אופן אחר זולת "אנחנו ההומואים חושבים רק על מין. מין ללא אבחנה, מין המוני, קולקטיבי, נטול רגש. היצר המיני מתעורר בנו בכל מצב וזאת אף מבלי להביט בפניו של הזולת. ומה חשובים לנו פניו כאשר אחריו מובלטים?"

הזילות מרחיקה לכת עוד הלאה משום השימוש בתמונה המציגה המון מוסלמי דתי בזמן תפילה. כאן יש פגיעה מרחיקת לכת בציבור אסלאמי שעבורו יחסים הומוסקסואליים הם בגדר עברה דתית חמורה. האם זו נקמה מתוקה באסלאם הנוקט לעיתים עמדה קיצונית ביותר ביחס להומוסקסואלים? צחוק הגורל הוא שנעשה כאן שימוש בתמונתו הארכיטיפית של ציבור שממש כמו הלהט"בים נתפש בחברה הישראלית באופן מוקצן ומעוות – דמוני לא פחות מהאופן בו נתפשו עד לאחרונה בעלי הנטייה המינית החריגה. נדמה כי מעצבי הגיליון ועורכיו צריכים לשאול את עצמם האם הלוחמים משך שנים על האפשרות שהנושא ההומוסקסואלי יכב בשער למגזין ולא כסנסציה שנועדה להרתיע ולבייש, עומדים מאחוריהם ותומכים במסר. אני די משוכנע שלא.

Time Out
תל אביב

גיליון קיץ
לחודש המאה

לא למכירה
להזמנת מני
1700509091

11-4 ביולי 2009
גיליון מס' 344 * המחיר 10 ש"ח

**אתם רואים כאן איום
אנחנו רואים כאן הזדמנות***

הים שבפנים
מתמונים ועד אסקרנו – גל ענקי
של פירות ים שוטף את תל אביב.
מדריך מקיף

* הקמפיין לגיוס
הומואים חדשים
יוצא לדרך עמ' 30

אני לסבית
שלחנו את שיר נוסעקי לחיות
שבוע כלסבית. היא זכתה לחוויה
הכי גדולה של החיים שלה